

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кс 7/2024
03.10.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два кривична дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика и једног продуженог кривичног дела ометање правде из члана 336б став 2. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о сукобу надлежности који је покренуо Виши суд у Београду предлогом КПоЗ 47/24 од 02.09.2024. године, у седници већа одржаној дана 03.10.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у кривичном предмету окривљеног АА, због два кривична дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика и једног продуженог кривичног дела ометање правде из члана 336б став 2. у вези члана 61. Кривичног законика, по оптужном предлогу ОЈТ у Новом Саду Кто 280/24 од 20.03.2024. године, **СТВАРНО И МЕСНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Новом Саду.

Образложење

Основни јавни тужилац у Новом Саду поднео је Основном суду у Новом Саду оптужни предлог Кто 280/24 од 20.03.2024. године, против окривљеног АА због постојања оправдане сумње да је извршио два кривична дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика и једно продужено кривично дело ометање правде из члана 336б став 2. у вези члана 61. Кривичног законика.

Основни суд у Новом Саду се решењем Кв 1090/24 од 17.06.2024. године огласио стварно ненадлежним за поступање у кривичном предмету против окривљеног АА због два кривична дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика и једног продуженог кривичног дела ометање правде из члана 336б став 2. у вези члана 61. Кривичног законика, по оптужном предлогу ОЈТ у Новом Саду Кто 280/24 од 20.03.2024. године, који се у том суду водио под бројем К 321/24 и по правноснажности решења списе доставио Вишем суду у Београду – Одељење за борбу против високо технолошког криминала, након чега је ВЈТ у Београду - Посебно одељење за борбу против високотехнолошког криминала својим актом КТ ВТК 354/24 – КТО ВТК 66/24 од 28.08.2024. године, прихватио да заступа оптужни предлог ОЈТ У Новом Саду КТО 280/24 од 20.03.2024. године.

У образложењу решења Основног суда у Новом Саду Кв 1090/24 од 17.06.2024. године наведено је да је окривљеном стављено на терет да је два кривична дела из члана 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика извршио путем рачунара постављањем објава погрдне и увредљиве садржине на рачун оштећеног ББ, на друштвене мреже „Facebook“ и „X“ (некадашњи „Twitter“), као и на апликацији за комуникацију „Viber“, док је у односу на оштећеног ВВ објаве постављао на друштвеној мрежи „Facebook“ и на апликацији за комуникацију „Viber“, као и на интернет порталу Slavija Info, а затим је линк ка тексту и линк за интервју који је дао ГГ и који је објављен на Youtube каналу ГГ, проследио путем своје електронске поште на адресе електронске поште 33 адвоката, па како кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика спада у групу кривичних дела против слобода и права човека и грађанина, према ставу Основног суда у Новом Саду, за суђење у односу ова кривична дела треба да се примени Закон о организацији и надлежности државних органа за борбу против високо технолошког криминала.

Поред овога, у образложењу наведеног решења наведено је да је окривљеном стављено на терет да је и кривично дело из члана 336б став 2. у вези члана 61. Кривичног законика, такође, између осталог, извршио путем друштвене мреже „X“, при чему је суд имао у виду да се не ради о кривичном делу из члана 3. Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високо технолошког криминала, па како у вези са тим кривичним делом постоје бројни докази у електронском облику, а узимајући у обзир да се ради о истом окривљеном и оштећеном, сматра да је из разлога целисходности и економичности вођења поступка, неопходно предмет и у односу на ово кривично дело, делегирати Вишем суду у Београду – Одељење за борбу против високо технолошког криминала.

Виши суд у Београду је, након разматрања списка предмета и чињеничних навода оптужног акта, те поднеска ВЈТ у Београду – Посебно одељење за борбу против високотехнолошког криминала КТ ВТК 354/24 – КТО ВТК 66/24 од 28.08.2024. године, предлогом КПоЗ 47/24 од 02.09.2024. године покренуо поступак за решавање сукоба надлежности, сматрајући да је за поступање у предметном кривичном поступку стварно и месно надлежан Основни суд у Новом Саду, налазећи да кривично дело ометање правде из члана 336б став 2. Кривичног законика, не потпада под одредбу члана 3. Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високо технолошког криминала, док су кривична дела из члана 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика, иако се због начина извршења или употребљених средстава могу сматрати кривичним делима високотехнолошког криминала, у складу са чланом 2. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високо технолошког криминала, превасходно учињена путем апликација и друштвених мрежа које представљају врсте интернетске услуге и није реч о рачунарским системима, мрежама и подацима или њиховим производима у материјалном и електронском облику у смислу члана 2. Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високо технолошког криминала, имајући поред тога у виду да се као место извршења кривичних дела и центар животних активности и пребивалишта оштећених појављују Нови Сад односно Бачка Паланка, због чега, према ставу суда и разлози целисходности говоре у прилог томе да је Основни суд у Новом Саду, месно и стварно надлежан за поступање у овој кривичноправној ствари.

Врховни јавни тужилац је у поднеску КТР2 8/24 од 10.09.2024. године изнео мишљење да је за поступање у предметном кривичном поступку надлежан Основни суд у Новом Саду.

Врховни суд је у седници већа размотрио списе предмета, са образложеним предлогом судије Вишег суда у Београду за решавање сукоба надлежности и мишљењем Врховног јавног тужиоца, па је нашао да је за поступање у предметној кривичноправној ствари, стварно и месно надлежан Основни суд у Новом Саду.

Одредбом члан 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика прописано је да кривично дело прогањање врши онај ко у току одређеног временског периода предузима друге сличне радње на начин који може осетно да угрози лични живот лица према коме се радње предузимају, за које дело ће се казнити новчаном казном или затвором до три године.

Одредбом члана 336б став 2. Кривичног законика прописано је да ће се онај ко увредом, силом, претњом или на други начин омета или спречи судију, јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца или адвоката у вршењу судијске или тужилачке функције, или адвокатске службе казнити затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

Одредбом члана 24. став 1. Закона о уређењу судова, предвиђено је поред осталог да основни суд у првом степену суди за кривична дела за која је као главна казна предвиђена новчана казна или казна затвора до десет година и десет година, ако за поједине од њих није надлежан други суд.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, по ставу Врховног суда, с обзиром на запрећене казне за кривична дела која су окривљеном стављена на терет у предметном кривичном поступку, то је у конкретном случају стварно и месно надлежан Основни суд у Новом Саду, сходно члану 3. став 1. тачка 40) Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава.

При томе, околност да су кривична дела из члана 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика, иако спадају у групу кривичних дела против слобода и права човека и грађанина, која се због начина извршења или употребљених средстава могу сматрати кривичним делима високотехнолошког криминала у складу са чланом 2. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високо технолошког криминала, превасходно учињена путем друштвене мреже „Facebook“ и „X“ (некадашњи „Twitter“) и на апликацији за комуникацију „Viber“, није од утицаја на другачије одлучивање, јер апликација, као и друштвена мрежа представљају врсте интернетске услуге, која се најчеће јављају у облику платформе, прозора или web странице и само представља интернетски простор који служи за међусобно повезивање корисника, из ког разлога се не може применити одредба члана 2. Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високо технолошког криминала, како је то правилно нашао и Виши суд у Београду.

Из изнетих разлога, на основу члана 36. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 32. став 2. Закона о уређењу судова, Врховни суд је одлучио као у изреци овог решења.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић